

tingnýtt

Tað gerst lítið annað

Fiskivinnunevnd lögtingsins mælir til at samtykkja uppskot landsstýrisins um regulering av fiskiskapinum á ICNAF—økinum, við teimum viðmerkingum, at nevndin harmast um, at kvotan er minkað so nógv, og dagatalið avmarkað. Annars skilur fiskivinnunevndin stóðuna soleiðis, at sum viðurskiptini eru, gerst lítið annað enn at samtykkja tær kvotur, sum okkum eru tillutaðar.

Tað framgongur av uppskoti landsstýrisins, at føroysku kvoturnar á ICNAF—økinum verða munandi niðurskornar, og kemst hetta mest av tí, at vit hava ikki fiskað kvotuna upp fyri seinasta ár og koma neyvan heldur at fiska tær upp í ár. Í álitinum frá fiskivinnunevndini verður sagt, at nevndin hevur varhugan av, at aftan á havrættarstevnuna, sum verður í New York næsta ár, fara helst fleiri lond, og eisini Kanada, at flyta fiskimarkið út, og tí verður heitt á landsstýrið um at taka upp samráðingar við avvarðandi lond um serrættindi innan fyri teirra víðkaðu fiskimark.

Leiga ella keypa móðurskip

Sambandsflokkurin hevur lagt uppskot til samtyktar fyri tingið um, at løgtingið áleggur landsstýrinum skjótast gjørligt saman við avvarðandi vinnufeløgum at kanna møguleikarnar fyri at leiga ella keypa móðurskip til okkara kraftblokkaskip.

Í viðmerkingunum til uppskotið sigur sambandsflokkurin, at gongdin í okkara fiskivinnumálum týðir uppá, at fleiri fiskivinnugreinar koma í álvarsligar figgjargligar trupulleikar, og nevnt verður, at til dømis hava kraftblokkaskipini als ongar møguleikar fyri at klára seg. Sambandsflokkurin heldur, atneyðugt verður at kanna í hvønn mun møguleikar eru fyri at veiða longur burtur enn nú, og sum eitt lið í hesum kanningum eigur at verða gjølla umhugsað, um tað ikki er rætt at leiga ella keypa eitt móðurskip til kraftblokkaskipini. Sambandsflokkurin nevnr, at vit hava longu eitt sindur av royndum við tilikum fiskiskapi. Tveir føroyskir kraftblokkabátar hava fiskað til norska skipið Nordglobal.

Hesar royndir geva góða grund til víðari kanningar, sigur sambandsflokkurin, samstundis sum møguleikin fyri samarbeiði við onnur lond hesum víðvíkjandi eisini eigur at verða kannaður.

Rættargangslógin triðju ferð á tingi

Uppskot til nýggja rættargangslóg er nú fyrri triðju ferð lagt fram á ting. Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, endurnýggjaði týsdagin framlegguna av uppskoti til nýggja rættargangslóg og segði í viðmerkingum, at í lögtingssetunum 1972 og 1973 legði tásitandi landsstýri fram uppskot til samtyktar viðvíkjandi rættargangslógini fyri Føroyar. Løgtingið samtykti á báðum tingsetunum at goyma málið til komandi tingsetu.

Sleppa undan eykatrygging

Landsstýrið hevur lagt fram uppskot til broytingar í ferðslulógini, hareftir tryggingin skal bota fyri persónskaða upp til 10 mill. kr. og skaddar lutir upp til 1 mill. kr. fyri skaða og hvørjum einstokum skaðatilburði.

Jákup Lindenskov, landsstýrismaður, segði undir framlegguni, at eftir ferðslulógini hevur eigari av motorakfari av einum hvørjum slag skyldu til at tekna ábyrgdartrygging fyri skaddar lutir upp til 150.000 kr. og fyri hvønn skaddan persón upp til 150.000 kr. Tá øll norðarlond nú hava reglur um munandi hægri ábyrgdartrygging, mælir landsstýrið løgtingin um til at samtykkja, at ábyrgdartryggingin í Føroyum verður hækkað til tað, hon er aðrastaðni. Samstundis sleppa føroyingar undan at tekna eyka ábyrgdartrygging, um teir fara uttanlands við motorakfari.

Tryggingarsambandið upplýsir, at hækkingin av tryggingarupphæddini so at siga ongan týðning hevur fyri hældina á tryggingargjaldinum, segði Jákup Lindenskov.

Biðja um meiri studning

Leirvíkar kommuna hevur søkt tingið um meiri studning til vegagerðina út á Vik. Tað resta einir 3—400 metrar eftir í vegagerðini.

Dagfestingin broytast til 1. juli

Eitt uppskot frá sjálvstýrisflokkunum um at broyta dagfestingina í lógini um bráðfeingis stuðul til flaka- og saltfiskaveiðu til 1. juli í staðin fyri 15. august, fær nú víðgerð í figgjarnnevndini. Við 1. víðgerð týsdagin fekk málið góða undirtøku.

Havavígsplan á Sandi

Vit eiga tíverri enn á okkara landi oyggjar og pláss, sum eru forfjónað ella nærur tað, hvat útbygging viðvíkur, og fegnast øll dupult, tá so okkurt tiltakið verður framt á hesum støðum

Leygardagurin 6. december var ein slíkur gleðisdagur av hesum slagi heima á Sandi, tá nýggja havnin varð handað kommununi. Fyri fiskiskapin verður hetta ein stórbroyting: frá bert fyrr at kunna taka útróðrarbátar til nú at taka deksbátar, má fáa alstóran týðning, og at tað leingi hevur verið stóru tørvur á hesi havn, sæst best, at innan fyri eitt ár eru komnir fleiri deksbátar.

Í hesum inngangi skulu vit ikki koma meira inn á, hvat týðning henda havn kemur at fáa fyri arbeiði á sjógv og landi, ei heldur taka frágreiðingina um havnabyggingina, tí røðurnar, vit endurgeva, lýsa alt hetta, istaðin vilja vit siga eitt sindur frá sjálvari vígsluni.

Klukkan 14 var hópur av fólki í tí flaggskráddu havnini. Nakrir Sandsbátar sigldu inn við Polli á odda, hesin sleit snórin, ið var spentur millum havnamolarnar, síðan beyð bygdaráðsformaðurin Hergeir Davidsen fólkið at vera vælkommið, og fyrsti røðarin var Gunnar Waagstein, byggimeistari, ið handaði havnina til kommununa.

M. a. segði hann:

Tað er í dag lítið mær upp í hendi at avhenda ta nýggju Sands havn.

Áðrenn eg hetta geri, skal eg stutt lýsa gongdina í hesum máli.

Eftir áheitan var 24. februar 1971 givið tilboð upp á gerð av einum havnabassini 30 m breitt, alternativt 40 m; tó soleiðis at tann ytra havnin var óbroytt, soleiðis sum hon varð gjørd í 1939.

Sands bygdaráð tók við tilboðnum upp á 30 m breiðum havnabassini, tilboðið var stórt, ca. 4,3 mill. kr. Byrjað varð 15. april 1971, tá Blikur fór suður við maskinum og greiðum.

Longu út á heystið 1971 komu ynskir frá fólkinum og Sands bygdaráð um at víðka havnina við 10 m nú 50 m, og samstundis bleiv tann eystari pierurin fluttur 2 m út, sostatt bleiv nú havnabassinið 52 m breitt.

Tilboð upp á hesa broyting varð givið 20. desember 1971 stórt kr. 580.000,—.

Arbeiðið gekk nú sína gongd til fram á várið 1973, tá ivi aftur kom í, um tað fyriliggjandi projektið fór at geva eina kyrra havn, nýggjar kanningar vórðu aftur gjørdar, og projektið bleiv umarbeitt. 28. november 1973 bleiv so triða tilboðið givið, nú umfatandi byggistig 1—2 og 3, stórt kr. 8,6 mill. við 1971 prístali sum grundarlagi, og tað er henda havn, vit í dag avhenda.

Eg vil í dag takka teimum, ið eg havi samstarvað við: Arbeiðsfólkið, Sands bygdaráð, Landsbyggifelagið fyri projekt og eftirlit og Landsverkfrøðingin.

Ein serstøk tøkk til formenninar Arni Rein og Hergeir Davidsen.

So avhendi eg tað nýggja havnalagið til Heimasandsfólk, Sands bygdaráð og Sandoyinna. Mátti tað verðið til gagn, framúr og vælsignilsi fyri Sands fólk og teir sjómenn, ið skulu arbeiða út frá hesi Havn.

Dánjal Pauli Danielsen, landsstýrismaður, ið eisini hevur samgildslumál, vigdi havnina, og síðan tósaði Ole Bertelsen, verkfrøðingur, ið umboðaði landsverkfrøðingin, og greiddi hann frá gongdini í málinum. Vit taka nokur brot úr røðuni:

Landsverkfrøðingin Mikkjal Helmsdal kan desværrer ikki værrer tilstede ved havneindvielsen idag, så jeg skal her først

bringe en hilsen og en lykønskning fra Mikkjal Helmsdal. Så sent som i 1939 blev det første skridt taget i havnebyggeriet her på Sand.

N. C. Monberg gav tilbud på en dækmole ud til 5 meter vanddybde, samt en bådohavn på 18×18 meter for ialt 160.000 kr. Men desværre mislykkedes arbejdet delvis, og det blev ikke gjort færdigt af N. C. Monberg.

Under 2. verdenskrig blev der rettet noget op på det mislykkede arbejde og bådohavnen blev udvidet til ca 18×50 m. Disse arbejder kostede ca 145.000 kr.

Havnen var stadigvæk kun brugbar for åbne både, som måtte trækkes på land i dårligt vejr, og større både kunne kun i roligt vejr lægge til for enden af pieren.

Det næste byggeri fandt først sted under 10årsplanen fra 1958, d. v. s. ca 20 år senere. I årene 1960—61—62 og 64 blev dækmolen forlænget med ialt 40 m og dette kostede ca 1,1 mill. kr.

Nu kunne almindelige fiskefartøjer og andre større både lægge til i nogenlunde pænt vejr, men stadigvæk manglede et bassin, hvor bådene kunne ligge i al slags vejr.

I 1969 begyndte så forarbejdet til det havneanlæg, som idag bliver indviet, idet der samme år blev vedtaget en 10 årsplan for udbygning af bygdehavnene. Under denne plan blev der bevilget tilskud til 3,75 mill. kr. til udbygning af havnen på Sand.

I november 1969 havde Sands bygderåd møde med landsverkfrøðingin om havneudvidelsen. Der var da tale om enten at udføre en stor bådohavn eller at udføre en mindre bådohavn samt en forlængelse af dækmolen på 10 eller 20 meter. Bådohavnen